

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 12. jun 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. juna 2012. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA DA SE NALOŽI
OBELODANJIVANJE BELEŠKI I FOTOGRAFIJA NAPRAVLJENIH TOKOM
PREGLEDA MLADIĆEVIH BELEŽNICA**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Dana 1. i 2. marta 2011. godine, David Browne, veštak Stanišićeve odbrane, pregledao je u prisustvu istražitelja tužilaštva vojne beležnice koje je vodio general Ratko Mladić, a u svrhu pripreme izveštaja (dalje u tekstu: veštak Browne, Prvi pregled, Beležnice, odnosno Izveštaj veštaka).¹ Pregled tokom koga su snimljene fotografije beležnica veštak Browne je sproveo u vremenu od 31. oktobra do 11. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Drugi pregled).² U obe prilike veštak Browne je pravio beleške.³ Dana 20. i 21. marta 2012. godine, veštak Browne je svedočio u sudnici i ujedno podneo dve stranice s napomenama o beleškama koje je sačinio tokom pregleda Beležnice br. 16. Te beleške su uvrštene u spis kao dokazni predmet broj P3110 (dalje u tekstu: P3110).⁴

2. Dana 8. maja 2012. godine, tužilaštvo je podnelo zahtev na osnovu pravila 73(A) i 94bis(A) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), kojim traži izdavanje naloga kojim bi se Stanišićeva odbrana obavezala da obelodani beleške i fotografije iz Prvog i Drugog pregleda beležnica (dalje u tekstu: Zahtev).⁵ Tužilaštvo traži takav nalog na osnovu sledećih argumenata: 1) beleške su trebale da budu uključene u Izveštaj veštaka Brownea pošto je veštak Browne sam "potvrdio" da je izveštaj veštaka "nekompletan", te se stoga na njih može primeniti obelodanjivanje na osnovu pravila 94bis(A);⁶ 2) mora se obezbediti da Veće ima na raspolaganju sve informacije relevantne za donošenje ocene Izveštaja veštaka Brownea;⁷ i 3) radi interesa pravde, kako bi se tužilaštvu omogućilo da ima što potpuniju dokumentaciju u vezi sa Beležnicama.⁸

3. Dana 22. maja 2012. godine, Stanišićeva odbrana je odgovorila tako što je ponudila da kontaktira veštaka Brownea i da od njega zatraži da obelodani beleške u vezi sa štetom na Beležnicama do koje je možda došlo tokom njegovih pregledanja i zatražila da Veće odbije

¹ Dokazni predmet D769 (Izveštaj veštaka Davida Brownea od 15. decembra 2011. godine), str. 1, 3.

² Izveštaj veštaka Brownea, str. 1.

³ V. npr. T. 18436, 18438-18439.

⁴ Dokazni predmet broj P3110 (Rukom ispisane beleške svedoka Davida Brownea). V. takođe T. 18435-18440. Tužilaštvo je već bilo obavesteno od svoje Službe za prikupljanje i obradu dokaza o mogućem oštećenju Beležnica tokom pregleda od strane veštaka Brownea. V. Zahtev, par. 11.

⁵ Zahtev tužilaštva da se naloži obelodanjivanje beleški i fotografija napravljenih tokom pregleda Mladićevih beležnica, 8. maj 2012. godine, par. 1, 22.

⁶ Zahtev, par. 5-6, 15.

⁷ Zahtev, par. 2, 16-17.

⁸ Zahtev, par. 2, 18-19.

preostali deo Zahteva (dalje u tekstu: Odgovor).⁹ Stanišićeva odbrana tvrdi da je, uz izuzetak beleški vezanih za moguće oštećenje Beležnica, preostali deo traženih beleški i fotografija irelevantan za bilo koje pitanje koje Veće razmatra.¹⁰ U vezi s trećim argumentom tužilaštva, odbrana tvrdi da nejednaki tretman i standardi za rukovanje Beležnicama, u smislu onoga što radi tužilaštvo i onoga što se traži od odbrane, upućuju na to da tužilaštvo traži beleške i fotografije za neku drugu svrhu, a ne radi dokumentovanja kontinuiteta nadzora, i da ona nije dobila nikakvu dokumentaciju o beleškama i/ili zapisnicima u vezi s postupanjem sa Beležnicama od trenutka kada je Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije (dalje u tekstu: MUP) izvršilo njihovu zaplenu.¹¹

4. Dana 29. maja 2012. godine, Stanišićeva odbrana je obavestila Veće i strane u postupku da je prethodnog dana kontaktirala veštaka Brownea.¹² Tužilaštvo je prvobitno zatražilo da se odluka o tom pitanju odloži do dobijanja odgovora od veštaka Brownea.¹³ Dana 31. maja 2012. godine, Stanišićeva odbrana je obavestila Veće i strane u postupku da je veštak Browne, nakon što je pregledao svoje beleške, odgovorio da nije oštećena nijedna druga Beležnica osim Beležnice 16, u vezi sa čim tužilaštvo ima sve njegove relevantne beleške.¹⁴ Istoga dana, strane su u sudnici iznele dodatnu argumentaciju.¹⁵

⁹ Odgovor Stanišićeve odbrane na Zahtev tužilaštva da se naloži obelodanjivanje beleški i fotografija napravljenih tokom pregleda Mladićevih beležnica, 22. maj 2012. godine, par. 7.

¹⁰ Odgovor, par. 6.

¹¹ Odgovor, par. 2-6; T. 20035-20040. Dana 31. maja 2012. godine, tužilaštvo se u sudnici saglasilo da obelodani sve beleške i zapisnike vezane za zaplenu i/ili postupanje s Beležnicama koji nisu već obelodanjeni Stanišićevoj odbrani. Veće stoga uzima u obzir da su ovaj aspekt Odgovora i usmeno izneta argumentacija u vezi s tim irelevantni i neće se time dalje baviti u ovoj odluci. V. T. 20042-2044.

¹² T. 19855. Nakon te izjave, tužilaštvo je prvobitno zatražilo da se odluka po Zahtevu odloži do dobijanja odgovora veštaka. T. 19856. Međutim, istoga dana, putem neformalne komunikacije, tužilaštvo je obavestilo Veće da, nakon što je pregledalo Odgovor, želi da pojasni da još uvek traži da Veće reši Zahtev, ali da želi da iznese još jedan argument u sudnici po tom pitanju. Kasnije istoga dana, takođe putem neformalne komunikacije, Veće je odobrilo zahtev tužilaštva da iznese dodatnu argumentaciju. Ovim se ta odluka uvodi u spis.

¹³ T. 19856.

¹⁴ T. 20033.

¹⁵ T. 20034-20048. Veće napominje da je tužilaštvo, u neformalnoj komunikaciji između strana, unapred iznelo argument da beleške i fotografije nisu radni materijal i da stoga ne uživaju povlasticu neobelodanjivanja. V. Zahtev, par. 20-21. U Odgovoru, Stanišićeva odbrana se nije pozivala na povlasticu radnog materijala u odnosu bilo na beleške, bilo na fotografije. Međutim, 31. maja 2012. godine, Stanišićeva odbrana je usmeno iznela argument kojim je tvrdila da su beleške i fotografije pokrivene povlasticom radnog materijala. V. T. 20036-20037. Iz razloga iznetih u ovoj Odluci, Veće smatra da je ovo pitanje irelevantno za dispozitiv ove odluke.

II. MERODAVNO PRAVO

5. Pravilo 54 Pravilnika u svom relevantom delu predviđa da, na zahtev bilo koje strane ili *proprio motu*, pretresna veća mogu izdavati naloge potrebne za upravljanje postupkom.
6. Pravilo 73(A) Pravilnika predviđa da svaka od strana može u bilo kom trenutku bilo kojom vrstom podneska, osim preliminarnim podneskom, zatražiti od veća donošenje odgovarajuće odluke ili mere.
7. Pravilo 94*bis*(A) Pravilnika predviđa da se izvještaj svakog veštaka koga strana u postupku poziva mora obelodaniti u potpunom obimu, u roku koji odredi pretresno veće.
8. Ovo Veće je već zauzelo stav da se od predloženih veštaka traži da svedoče potpuno transparentno o utvrđenim ili pretpostavljenim činjenicama na koje se su se oslonili, kao i o metodama korišćenim za donošenje svog stručnog mišljenja.¹⁶ U okviru ispitivanja veštaka, strane u postupku mogu pokrenuti bilo koje pitanje koje se odnosi na dokumente nastale u sklopu pripreme izveštaja o veštačenju.¹⁷ Pravilo 94*bis*(A) nalaže obelodanjivanje izveštaja veštaka u integralnom obimu, ali ne podrazumeva nikakvu obavezu da se obelodane "dokumenti nastali u sklopu pripreme tog izveštaja ili njegove ranije radne verzije".¹⁸

III. DISKUSIJA

A. Da li beleške i/ili fotografije podležu obelodanjivanju na osnovu pravila 94*bis*(A) Pravilnika

9. U vezi s argumentom da su beleške deo Izveštaja veštaka Brownea, Veće ima u vidu da je izveštaj ovog veštaka uvršten u spis bez prigovora tužilaštva i uz znanje tužilaštva za postojanje beleški. Pored toga, tvrdnja na koju se tužilaštvo poziva u svom Zahtevu kao na "potvrđivanje" je izvučena iz konteksta pošto se ona zapravo odnosi na poređenje stranica koje

¹⁶ Odluka po Stanišićevom zahtevu za izdavanje naloga za obelodanjivanje materijala koji se odnose na prihvatljivost izveštaja veštaka Reynauda Theunensa, 11. mart 2011. godine (dalje u tekstu: Odluka o obelodanjivanju u predmetu *Stanišić i Simatović*), par. 19, gde se citira *Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Odluka o objelodanjivanju materijala koji se tiču vještaka, 27. august 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 10.

¹⁷ Odluka o obelodanjivanju u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 20; Odluka u predmetu *Gotovina* par. 10-11.

su pogrešno poredane ili koje nedostaju s konkretnim stranicama Beležnica potencijalno važnim stranama u postupku zbog njihovog sadržaja, što je pitanje u vezi s kojim veštak Browne nije izvršio evaluaciju.¹⁹ Veće ne smatra da su beleške deo Izveštaja veštaka Brownea. Naprotiv, Browneove beleške i fotografije nastale su u okviru priprema za izradu njegovog izveštaja veštaka. Na osnovu prethodne odluke Veća, Veće smatra da beleške i fotografije ne podležu obelodanjivanju na osnovu pravila 94bis(A) Pravilnika.

B. Da li su beleške i/ili fotografije potrebne u kontekstu upravljanja postupkom u smislu primjene pravila 54 i 73(A) Pravilnika

10. Tužilaštvo podnosi svoj Zahtev na osnovu pravila 73(A) Pravilnika. Kako bi Veće odobrilo zatraženo pravno sredstvo, tj. kako bi naložilo obelodanjivanje traženih materijala, Veće mora razmotriti da li može izdati nalog na osnovu pravila 54 Pravilnika.

11. U odnosu na ovo suđenje, Veće podseća na to da je veštak Browne već svedočio i bio unakrsno ispitan od strane tužilaštva o svojim beleškama i fotografijama u vezi s njegovim izveštajem veštaka,²⁰ kao i na to da su sve njegove beleške vezane za Beležnicu br. 16 uvrštene u spis. Veće takođe napominje da je veštak Browne svoje beleške doneo sa sobom u sudnicu,²¹ da je udovoljio svim zahtevima da konsultuje svoje beleške tokom pauza u sudskim sednicama²² i da je, drugoga dana svedočenja, a na zahtev tužilaštva, sām tužilaštvu dostavio originalne beleške vezane za Beležnicu br. 16, s crvenim mastilom unetim napomenama koje je dodao prethodno veće.²³ Reči "odvojeno prilikom pregleda" su jasno vidljive na beleškama koje je predao Veštak Browne.²⁴ Veće stoga utvrđuje da mu dostavljanje beleški ili fotografija nije nužno za donošenje ocene o Izveštaju veštaka Brownea, a pogotovo ne za potrebe upravljanja suđenjem.

¹⁸ Odluka o obelodanjivanju u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 20;

¹⁹ T. 18412. U tom smislu, Izveštaj veštaka Brownea jasno ističe da veštak Browne evaluaciju Beležnica nije vršio na osnovu pojedinih korišćenih ili uvrštenih izvoda, već je svaku od njih pregledao kao zaseban i samostojan dokument. Nema indikacija da je veštak Browne znao za delove Beležnica koje sadrže navodne tvrdnje ili aktivnosti optuženog, niti je bilo koji od njegovih zaključaka zasnovan na evaluaciji sadržaja Beležnica. V. Izveštaj veštaka Brownea, Odeljci 2-5.

²⁰ V, na primer, T. 18403-18408 i T. 18426.

²¹ T. 18357 – 18358.

²² V. T. 18358 – 18402.

²³ T. 18435. U vezi s crvenim mastilom koje je Veštak Browne koristio uveče 20. marta 2012. godine, v. T. 18438.

²⁴ P3110.

12. U vezi s argumentom da su dokumentovanje rukovanja beleškama i/ili fotografijama veštaka Brownea i njihovo obelodanjivanje relevantni, odnosno da mogu poslužiti za sudske potrebe u *drugim* suđenjima pred Međunarodnim sudom, Veće smatra da taj argument ne ispunjava uslove iz pravila 54 po tome što je irelevantan za *ovo* suđenje. U tom smislu, pravilo 54 Veću ne daje ovlašćenje da naloži obelodanjivanje materijala koji nije potreban za vođenje njegovog suđenja, čak iako bi taj materijal mogao da se oceni potrebnim za neko drugo suđenje. Isto obrazloženje važi i za argument tužilaštva da bi njegov zahtev trebalo da se usvoji u "interesu pravde", u smislu da bi tužilaštvo tako imalo potpunu dokumentaciju o stanju Beležnica i postupanju s njima.

IV. DISPOZITIV

13. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54, 73(A) i 94*bis*(A), Veće **ODBIJA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 12. juna 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]